

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Versecz, Iaktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap az előző részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvitelét és rendelés irójában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő: **Perjéssy Lajos.**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetmények és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legnyilvánosabban aszmitatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekot kérjük pénteken délig beküldeni.

XI. évfolyam

Vasárnap 1902. évi június 22-én.

25 szám.

Felhívás

Délmagyarország tanítóságához és tanügy-barátaikhoz.

Viruló mezőgazdaság, kifejlődött ipar és élénk kereskedelem azon nagyfontosságú tényezői az állami életnek, melyeknek összehangzatos fejlesztésében nyilvánul ama titkos erő, mely az országok gazdaságát, a nemzetek hatalmát és a népek boldogságát szüli.

Minél magasabb fokra emelkedik e három nagyfontosságú tényező összehangzatos művelése valamely államban, annál biztosabb annak fölvirulása, annál nagyobb mérvet ölt abban a közgazdaság és ennek alapján annál inkább gyarapodik a nemzeti erő is.

Erre a tanbizonyosság a nyugat-európai művelt államok, valamint azon általános törekvés az államok politikai életében és a nemzetek kormányozásában, melylyel a nemzeti gazdagodás és gyarapodás fent hangoztatott alapvető tényezőit a mai korban felkarolják és ápolják.

Hazánk állami életében is mindinkább erősebben nyilvánul eme törekvés, melynek nyomában a haladás és fejlődés már is szembeötlően föltűnik. És ha a törekvés szülte eredmény nálunk még nem érte el ama magasabb fokot, melyen az állami életnek e téren való megnyilatkozása közmegelegedést szülne, úgy ennek oka minden bizonynyal nem a kitűzött irányban, avagy az eszközök helyes vagy helytelen megválogatásában és alkalmazásában keresendő, mint talán inkább abban, hogy a kitűzött irány eddig társadalmunkban nem igen talált kellő viszhangra.

A magyar társadalom, ha e tekintetben a múltban vétkezett is, melyért a jelenben bűnhődik, felocsudott és új életre kel. Nap-nap után tapasztalhatni, hogy a magyar társadalomban mindinkább erősebb gyökeret ver a közügyek iránti érdeklődés, és széles e hazában mindinkább általánossá válik a mozgalom, mely a nemzeti gyarapodás és közgazdaság emelését, fölvirágztatását célozza.

Délmagyarország törvényhatóságai és községei a társadalom egyes tényezőivel eme, a nemzeti közgazdagodást és gyarapodást célzó mozgalom továbbfejlesztésében és ápolásában a közös munka sikere iránti bizalommal és a hazafiság szellemétől vezérelt céltudatossággal vállvetve buzgólkodnak. Bizonyosságot tesznek arról mindazon közhasznú társadalmi intézmények, melyeknek a mezőgazdasági, ipari- és kereskedelmi szövetkezetek, egyesületek és intézetek, tejszövetkezetek, mezőgazdasági- és iparkiallitások meg számos hasonló intézmény, melyek vidékünkön a társadalom kedvezményezéséből és a hatóságok jóindulatu támogatásával nap-nap után szerveztetnek és mint lényegpótló intézmények nemcsak hogy helyüket megállják, hanem mindinkább virágzásnak is indulnak.

A társadalmi működés e sikerében hazánk ez exponált vidékén erősen megnyilatkozik az állami- és társadalmi élet minden egyes tényezőjének vállvetett összműködése. E siker közös vívmány, melynek féltékeny megőrzése és tovább fejlesztése szent hazafiai kötelesség.

Hogy e szent kötelesség teljesítésében az állami és társadalmi élet valamennyi tényezői közül az iskolának elő kell járnia, a dolog természetében fekszik és abból önkénytelenül következik. Hisz az iskola hivatása az értelem fejlesztése mellett a szív és kedély nemesítése. Az iskola tehát tanít és nevel. A ki pedig tanít és nevel,

az hivatva van az életre irányt adni. És lehet-szebb és magasabb hivatása az iskolának, min ama üdvös iránynak a zsenge gyermeki szívbe való átültetése és annak tovább fejlesztése az ifjában! Csak ilyenképp remélhetők, hogy a nemzeti gazdagodást célzó törekvés a jövő nemzedékben annyira megszilárdul, hogy testet öltve, édes hazánk gazdagságát, hatalmát, valamint nemzeti boldogságát megteremtse.

Az iskola a tanító.

A magyar tanítóság van tehát hivatva a közgazdagodás emelése és a nemzeti erő gyarapodása eszméjét az iskolából a társadalomba átültetni és azt abban fejleszteni, valamint annak megvalósítása érdekében a helyes irányt megadni és az eszközökre rámutatni, melyek igénybevételével a cél elérhető.

Hogy a magyar tanítóság és különösen a Délvidék hazafias tanítósága e tekintetben is ismeri kötelességét, bizonyítja nemcsak annak a hasznos közmunkában töltött multja, hanem talán azon körülmény is, hogy Délmagyarország társadalmi törekvéseiben a tanítósággal összeforr és céljainak elérésében vele közös munkát végez.

Versecz város törvényhatósága támogatva a város hazafias társadalmi által f. évi augusztus hó 15-ére ipar- és mezőgazdasági kiállítást rendez, mely kiállítás sikerének biztosítása érdekében többek között Délmagyarország tanítóságának támogatását is kereste, midőn annak szükségességére és hasznos voltára utalva, a Délmagyarországi tanítóegyletet fölkérte, hogy ezidei gyűlését Versecz városában a mezőgazdasági és iparkiallitás ideje alatt tartsa meg.

Tisztelt kartársak! Versecz város törvényhatósága, midőn az általa rendezendő mezőgazdasági- és iparkiallitás alkalmából egy-letünk eme kitüntető meghívással megtisztelti, nem pusztán csak udvariasságot tanúsít. Nem, hanem azzal mintegy elakarja ismerni azt, hogy a tanítóság Délmagyarország társadalmában számot tevő tényező, mely a társadalmi közügyek végzésében üdvösen befolyhat. És midőn ezt elismeri, egyuttal dokumentálja azt, hogy Délmagyarország társadalmi törekvéseiben a tanítósággal csakugyan összeforr és vele karöltve jár.

Kartársak! Versecz város törvényhatósága, midőn velünk szemben ilyenképpen cselekszik, oly tiszteletet tanúsít állásunk iránt, mely tisztelet nagysága előtt a háláérzelem nyilvánításával meghajolunk.

Ennek hatása alatt állunk most is, midőn a kitüntető meghívásnak készséggel engedve, a „Dél. Tanítóegylet“ XXXVI. nagy- és közgyűlését f. é. augusztus hó 21., 22., és 23. napjaira kitűzzük és arra Délmagyarország tanfőfőit és tanügybarátait jelen felhívásunkkal tiszteletteljesen meghívni szerencsénk van.

„Tisztelt kartársak, nagyrabecsült tanügy-barátok!”

Itt az alkalom. Mutassuk meg, hogy nemcsak szóval, hanem tettel is lelkesedünk a hazafias irányu törekvések iránt. Föl tehát Verseczre a mezőgazdasági- és iparkiallitással egybekötött délmagyarországi XXXVI. tanítógyűlésre! Tanítónak, tanügybarátnak egyaránt bő alkalma nyílik ott közös tanulmányra és közhasznú tapasztalatok beszerzésére úgy, mint hazafias kötelességének teljesítésére.

Versecz városa a magyar vendéglátás igaz szeretetével nyitja meg előttünk kapuit. Versecz város hazafias polgársága és előre törekvő társadalmi a legmesszibbre menő előké-

születeket teszi már most is arra nézve, hogy a nemzet napszámait, a tanítókat annak idején méltóan befogadhassa és otllétüket minél kellemesebbé tehesse.

Tanítók, szeretetett Kartársak!

Versecz város hazafias polgársága igaz szeretetével ajándékoz meg bennüket, midőn ily messzire menő előkészületeket tesz fogadtatásunkra. Viszonozzuk e szeretetet! Mutassuk meg, hogy erre méltóak vagyunk. Gyülekezzünk augusztus 21-én teljes számban Verseczen. Buzditsuk a tanügy igaz barátait, a mezőgazdaság és ipar értelmes elemeit arra, hogy velünk tartva, a verseczi mezőgazdasági és iparkiallitást minél számosabban látogassák meg.

A Délmagyarországi Tanítóegylet a verseczi tanítógyűlés rendezése alkalmával is híven ragaszkodik tradícionális szokásához, miért is a hasznosat a kellemetessel egyesítve, a Aldunára és Herkulesfürdőre tanulmánykirándulást tervez, melyen Csongrád vármegye tanítóegylete is részt veend.

Ezek után felszólítjuk egyletünk tagjait, Délmagyarország tanfőfőit és tanügybarátait, kik egyesületünk XXXVI. nagy- és közgyűlésén részt venni óhajtanak és a tanítógyűlés nyújtotta kedvezményekre igényt tartanak, sziveskedjenek tekintettel a mezőgazdasági- és iparkiallitás látogatása következtében bizton beálló nagyszámu idegen forgalomra legkésőbb f. é. augusztus hó 10-ig a verseczi XXXVI. tanítógyűlést rendezendő helyi-bizottság helyettes elnökénél Boiger Károly verseczi közs. isk. igazgatónal, teljes címük (név, helység utolsó posta) kitételével és 2 korona résztvevési díj beküldésével annnyival is inkább jelentkezni, mivel a kitűzött határidő után beérkező jelentések sem a kedvezmények élvezetére, sem pedig a tanulmányuton való részvételre vonatkozólag tekintetbe vétetni nem fognak.

A kik az Aldunai kiránduláson részt venni óhajtanak, szintén a verseczi helybizottság fent nevezett helyettes elnökénél 1 korona kirándulást rendező költség beküldése mellett jelentkeznek.

Most pedig az édes viszontlátás reményében egyletünk jellegével kívánjuk: „Bátran gondosan és lstenben bizva — előre!”

Hazafiai üdvözléssel

Fehértemplom, 1902 június hóban.

Az elnökség:

Molnár József, s. k.
egyl. alelnök.

Zsntty Béla, s. k.
egyl. titkar.

A fecskék.

Messze, messze nagy városba

Vitt az utam.

Megérkeztem idegenül,

Elhagyottan, szomorúan.

Mint a gyermek, ki eltéved

A vásárban:

Ügy álltam ott a pályához

Káprázatos csarnokában.

A tömeg közt, ez óriás

Ivek alatt;

Nagy magános árvaságom

Egész sulya reám szakadt.

De egyszerre csak valami

Csoda támad . . .

*Mintha kedves ösmerősök
A nevemen szállitnának.*

*Mintha régi, gyermekkori
Játszóársak
Bátorító, biztatgató
Nyájas szóval fogadnának!*

*... És csakugyan, ösmerős dal
Hangját hallom,
Mintha csak ott üldögnék
Egy vadszöllős ereszaljon!*

*Drága dal te! Sok csicsergő
Fecskeszáj,
Odafont az emeletes,
Czifrázatos szarufákon.*

*Legyen áldott, a ki ide
Rendelt téged,
Hirdetni itt e zsvájban,
Zajló emberáradatban:
Hogy szeretet csak az élet!*

Szabolcska Mihály.

NAPI HIREK

Személyi hir. Bajsai Zákó Milán főispánunk a múlt csütörtökön reggel városunkba érkezett, elnökolt az azon napon megtartott közigazgatási és a pénteken tartott törv. hat. biz. közgyűlésen.

Versecz új rendőrfőkapitánya. Bajsai Zákó Milán főispánunk a Bodó Lajos nyugdíjaztatása folytán üresedésbe jött főkapitányi állásra Szekeres Zoltán pancsovai járási tiszteletbeli főszolgabíróként nevezte ki, ki a hivatali esküt a múlt csütörtökön már le is tette. Új rendőrfőkapitányunk kiváló tehetségű energikus és szorgalmas hivatalnok; mint ember, kedves és megnyerő modorával teljesen kivívta a köztiszteltet és elismerést. Verseczi magyar társadalmunk agilis új tagot nyer benne. A legmelegebben üdvözljük nagyfontosságú új állásában.

Herczeg Ferencz városunk nagy fia, a múlt héten ismét folytatta a német nemzetiségi mozgalmakról szóló országoszerző nagy feltűnést keltett cikksorozatát a „B-i Hírlap”-ban. Mint előző cikkeiben, úgy a legutóbbi cikkekben is bonczoló, okos elmével világítja meg az izgatók alattomos munkáját, ismerteti hazugságaikat és gyakorlati tanácsokat ad arra nézve hogy mint lehet a hazaelenes agitátorok átkos működését megszüntetni.

Kinevezés. Braun Frigyes és Czvetter Ferencz járásbírói irnokokat az igazságügyminiszter irrodatisztekke lepte el.

A helybeli izr. hitközség alelnökévé a f. hó 15-én tartott gyűlésen Roth Leopold választott meg egyhangulag.

Kinevezés. Ozv. Szekosan Sandorné posta és táv. kiadót, ki eddig a verseczi l. sz. posta és táv. hivatalnál volt alkalmazva, a posta és táv. vezérigazgatóság posta és táv. kezelővé nevezte ki.

Kinevezés. A király az igazságügyminiszter előterjesztésére Simonyi Dezső lugosi törvényszéki jegyzőt a csakovai járásbíróhoz albíróvá nevezte ki.

A bekés bányai esperes helyettes. Megirtuk, hogy Szabó János halála folytán megüresedett esperesi székbe helyettesként Garzó Gyula gyomai ref. lelkes, ult, ki azonban betegsége miatt újabb lemondott. Most Dombi Gyula ref. lelkes, mint legidősebb tanácsbíró vállalta el a helyettesítést.

Érettségi vizsgálatok. Állami főreáliskolánkban a szobeli érettségi vizsgálatok f. hó 26-án, a jövő csütörtökön fognak megtartatni Nátafalussy Kornél. kir. tan. prem. kanonok, kir. főigazgató elnökle alatt. Mint kormánybiztos ezen vizsgálatokhoz Dr. Lendl Adolf orsz. gyűl. képviselő, egyet. tanár küldetett ki. A vizsgálatra 15 tanuló jelentkezett.

Városunk törvényhatósága rendes havi közgyűlését a mélt. pénteken tartotta meg Bajsai Zákó Milán főispán elnökle alatt a város atyáinak igen lanyha érdeklődése mellett. A tárgysorozat mindössze 10 pontból állott, azok oroszlanrésze is a városi hivatalnokok szabadságkérésére vonatkozott. A tárgysorozat megkezdése előtt Koszirovits Iván fő-

jegyző hely. polgármester felolvasta a főispán azon átiratát, melyben tudatja, hogy a város rendőrfőkapitányává Szekeres Zoltánt (lásd lapunk más helyén. Szerk.) nevezte ki (2400 kor. torzsfizetés, 400 k. pótlék, 600 k. lakbér.) A közgyűlés lelkes éljenzés közt vette tudomásul a kinevezést, mely után több leérkezett min. rendeletet olvastak fel és vettek tudomásul. Ezután 6 városi hivatalnoknak szabadságot kérő folyamodványát olvastak fel Matzer J. arvaszéki előadó 6 heti, — Brettenthaler K. adótszint hat heti, — Duda Marius vill. vil. központi könyvelő 3 heti szabadságot kapott, Vaszilyevits P. vár irnok és Toth Lajos vár. főigazgató 14—14 napi szabadságadásra hatalmazták fel a polgármestert.

Tanulótársak találkozása. Kedves és minden ízében emelkedett hangulatu összejövetelt rendeztek a múlt vasárnap városunkban azok, a kik ezelőtt 10 esztendővel a verseczi főreáliskolában tettek érettségi vizsgálatot. Megjelentek: Benda Jenő egyet. segédtanár Budapest, Bernátsky Jenő muzeumi ör Budapest, Thier Manó vasuti mérnök Budapest, Heinrich Sebestyén csász. és kir. udvari építész Bécs, Sztanészku J. bányamérnök Salgó-Tarján, Wätz Károly számtiszt Temesvár. Löbl Markus jegyző Mericsina és Kardos Miksa csász. és kir. hadnagy komárom, kimentették elmaradásukat. A derek fiatal emberek, — kik diszére válnak ugy azon tanintézetnek, mint a tanári testületnek, mely őket közép isk. pályájukon nevelte — d. e. 10 óraker tisztelegtek régi tanáraiknál majd azok kíséretében halaadó isteni tiszteleten vettek részt. Kegyeletes szép dolgot cselekedtek, midőn egykori igazgatójuk néhai Buday József sirjára koszorut helyeztek. Este régi tanáraikkal egyetemben ünnepi áldomásra gyűltek a Glückmann féle vigadóban, hol meleg hangu toasztokban adtak kifejezést tanáraik irant erzett igaz tiszteletük és szeretetüknek, és elhatároztak, hogy 10 év múlva ismét összefognak gyülekezni találkozásra.

Lenau szobor. Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesülete a Csatádon felalítandó Lenau szoborra 25 koronát adományozott. Az egyesület a csatádi tervezett unnepeken is képviseltetni fogja magát.

Tornaverseny. Lapunk múlt vasárnapi számában már megemlékeztünk az állami főreálisk. tornaversenyének lefolyásáról, jelenleg közöljük a nyertesek neveit: Oklevélet nyertesek: Konte A. (mászás és távugras.) Froniusz L. (sulydobás). Bäuerle B. (futás). IV. oszt. t. Finke F. (mászás). Gyonin S. (távugras.). Bodó Lajos (sulydobás). Schmidt A. (futás). V. oszt. tanulók. Seemayer B. (függeszkeedés). Neustadt I. (magasugrás). Sporea Sz. (sulyemelés). Olasz B. (futás). VI. oszt. tan. Adler E. (függeszkeedés). Mayer E. (magasugrás). Podhajeczky B. (sulyemelés). Benzion H. (futás). VII. oszt. tan. — Bronz éremet nyertesek: Radulovics B. (mászás). Fronius L. (távugras). Jon G. (sulydobás). Parché K. (futás). IV. oszt. tan. Gyonin S. (mászás). Finke F. (távugras). Schmidt K. (sulydobás). Nyagul M. (futás). V. oszt. tan. Szamoirov M. (függeszkeedés és futás). Stojakovics Sz. (magasugrás). Olasz B. (sulyemelés). VI. oszt. tan. Mayer E. (függeszkeedés) Springer E. (magasugrás). Marsalek J. (sulyemelés). Adler E. (futás). VII. oszt. tan. A sikerült versenyek után — melynek végét a zápor egy kissé megzavarta — a közönség azon meggyőződéssel távozott, hogy a főreáliskolánkban a testi nevelésre is kiváló gondot fordítanak, s hogy Janell Jozsef és Tholt Pál tornatanárok, nagy igyekezettel és nemes ambícióval képezik a testedző tornában.

Rajzkiállítás az állami főreáliskolában. Főreáliskolánk növendékeinek szabadkézi és geometriai rajzaiból f. hó 24-én szerdan rajzkiállítás rendeztetik, melynek megtekintésére városunk T. Cz. közönségének figyelmét ez uton is felhívjuk. A kiállítást d. e. 8—12 és d. u. 3—5 óráig lehet megtekinteni.

A verseczi szőlészeti és borászati kongresszus előmunkalatai serényen folynak. Eddig a következő programponok vétettek fel: 1. A borértékesítés akadályai a belföldön és ezeknek elhárítására vezető eszközök. Állásfoglalás az értékesítő szövetkezetek állami támogatása ellen — a fogyasztási adó leszállítása — a katonaság bevonatása borfogyasztásba — raczionális bortermelés és szüretelés tekintettel a kereskedelem és fogyasztás igényeire — a cognacipar támogatása a szeszégetési adó törvény változtatása által — állandó szaktanács létesítése a kereskedelmi ministeriumban — az egyes bor-

vidékek termékeinek rendszeres hivatalos megvizsgálata, borstatistika létesítése céljából (Előadó Molnár Lipót, a „Magyar Borkereskedelem” szerkesztője). A borértékesítés akadályai a külföldön és az export utjainak egyengetése Állami ösztöndíjakkal ellátott fiatal kereskedők kiküldetése a kereskedelmi piacok tanulmányozása céljából — kiviteli premiumok engedélyezése — konzulatusaink díjmentes támogatása és információ szolgáltatása — olcsó fuvardíjak megállapítása borra és hordókra — a külföldre szánt mustküldeményeknek gyorsárúkénti közvetlen továbbítása — vörös bor típusok termelése és rendszeresítése (előadó: még nincs). Az okszerű borkezelés tekintettel a műbortörvény anomaliáira. (A bortörvény megszigorítása de megfelelőbbé tétele, — adómentes cukor használatának engedélyezése a must és bor javításhoz). (Előadó Dr. Szilágyi Gyula magantaná, hites vegyész). A bevásárlási és eladási szokványok revíziója. (Bizományosok s ügynökök — hordóhitelesítési mizeriák — kölcsön hordók ügye). (Előadásra felkértek: Dr. Schreyer Jakab a magyar kereskedelmi csarnok főtitkára). A magyarországi borkereskedők országos szövetségének megalakulása és alapszabálytervezetének megvitatása. (Előadó: Zwack Akos a Gruber L. és fia cég beltagja). Indítványok és javaslatok.

A csanádi papság és a pángermánizmus. Az alldeutsch eszmék terjedésével szemben Pacha István csanakkerületi esperes és nagy-szentmiklósi plébános előterjesztésére és indítványára az őcsanádi esperesi kerület gyűlése a következőket vette határozatba: Mi, az őcsanádi esperesi kerület papsága, kijelentjük hogy a reánk bizott német ajku kath. hivek ma is ugyanazzal a szeretettel ragaszkodnak a magyar állameszméhez, hazához, amelylyel apai a szabadságharc alatt véruket ontották a magyar szabadságért; s ha itt ott föl is bukkant egy-egy idegenből jött lelketlen bujtogató szava — tudtunkkal — visszhangra nem talált; hiveink a kéretlenül házukba küldött pángermán ujságokat el nem fogadták, azokra elő nem jzettek. A mi pedig azt a vadat illeti, hogy a szoban levő németajku kath. hivek lelkipasztorai eme hazafiatlan mozgalmakat tétlenül nézik, sőt elősegítik azt a magunk részéről a leghatározottabban és legerélyesebben visszautasítjuk, a következőkről tévén egyuttal nyilatkozzunk, férfiasan vallomást: Az őcsanádi esperesi kerület a hazáját, Jeruzsálemet megkönyező Jézustól tanulja a hazaszeretetet s mint az isteni Mester egyéb parancsait és erényeit teljes erejéből megtartani, követni iparkodik, a magyar haza szeretetében is soha meggyakozni nem fog, hiveinek utánzásra való példát óhajt nyújtani; azonkívül mi az őcsanádi esperesi kerület papsága a szó szoros értelmében Szent-Gellért vértanu s első csanádi püspök nyomdokaiban járván, követni akarván most kegyelmes főpásztorunkat. Dessewffy Sándor csanádi püspököt: a nemes hazaszeretet tündöklő példát tartjuk szem előtt. Ennélfogva mindnyájan — bármily nyelvű anyától születünk legyen — teljes lelekiből ragaszkodunk ahhoz a magyar hazához, amelyhez apáink is ragaszkodtak s amelynek hantjai alatt csontraik porladoznak; szeretjük azt a magyar hazát, a melynek fiai vagyunk s amelynek jöteményeit élvezzuk; egyszóval szívből-lelekiből magyaroknak valljuk magunkat: a magyar nemzet törekvései, a magyar haza öröme, bánata, a mi vagyunk, törekvésünk, örömünk, bánatunk; végül a magyar hazáért készek vagyunk bármily aldozatra elsősorban pedig teljes erőnkiből azon iparkodunk, hogy hiveinket bármily hazafiatlan befolyástól megóvjuk, hogy őket a magyar haza szeretetében megtartsuk, erősítsük.

Vizsgálatok sorrendje az állami főreáliskolában.

Junius 23-án d. e. VII. Magyar, német, fanczia.

IV. oszt. Számtan, mértan.

„ 23-án, d. u. III. Magyar, német, franczia.

V. oszt. Vegytan, számtan,

A vizsgálatok d. e. 8 óraker, d. u. 2 óraker kezdődnek. — A T. cz. szülöket és tanügybarátokat ezen vizsgálatokra tisztelettel meghívja a igazgatóság.

A Gerő-féle nyilvánossági joggal felruházott magán elemi népiskolában az évrázó vizsgálatok hétfőn junius hó 23-án fognak megtartatni, — még pedig délelőtt 8—10 az I-ső és II-ik, 10—12 a III-ik, délután 2—4 a IV osztályban. A szülök és tanügybarátok e vizsgálatokra tisztelettel meghivatnak.

Mayering Emma nyilvánossági joggal ellátott leánynevelő tanintézetében az évről-évre tartott vizsgálatok június hó 25, 26 és 27-én tartatnak meg, és pedig: június 25-én reggel 9-től kezdve az I. II. III-ik és IV-ik elemi osztályok vizsgálati 26-án reggel 8-tól az I. II-ik polgári osztályok vizsgálati, délután 2 órától a III-IV-ik polg. oszt. vizsgálati. 27-én d. e. 9 órakor évről-évre hangverseny. A vizsgálatok napjain a rajz- és kézi munkák közszemlére kiállítanak. Ezen vizsgálatokhoz a tisztelt szülők és tanúgy barátok ez uton is meghívotnak.

A verseczi vár. polg. leányiskolában tartandó évről-évre vizsgálatok sorrendje: június 23-án délelőtt, I. polg. osztály, délután II. polg. oszt., június 24-én délelőtt III. polg. oszt. délután IV. oszt. június 26. és 27-én délelőtt 9 órakor zenevizsgálat, mint évről-évre ünnepély., június 29-én „Te Deum“ utána bizonyítvány és értesítő kiosztás. A vizsgálatokkal egyidejűleg megtekinthetők a növendékek kézimunkái és rajzai is. — A vizsgálatokra a tisztelt szülőket és gyermekbarátokat ez uton is tisztelettel meghívjuk.

Vád alá helyezett ügyvéd. A temesvári ügyvédi kamara vád alá helyezte Dr. Kremling Lajos fehértemplomi ügyvédet. Ennek a határozatnak érdekes előzménye van. Dr. Kremling ügyvéd ugyanis — a ki egyik vezető embere a fehértemplomi pángermánoknak, németnyelvű beadványt intézett Fehértemplom város tanácsához. Temes vármegye alispánja az illendőséggel nem tartván összeférhetőnek, hogy magyar gyakorló ügyvéd német nyelvű beadványt intéz magyar hatósághoz, átírt az ügyvédi kamarához a megtorló intézkedések megtétele végett. Kremling azzal védkezett a kamara előtt, hogy a beadvány a fehértemplomi városi közgyűléshez és tanácsához volt beadva, Fehértemplom város jegyzőkönyvi nyelve pedig a város hivatalos nyelve a német, mely különben az ő anyanyelve is. Az ügyvédi kamara a vád alá helyezési határozatában erre a következőket jegyzi meg: Ambár kétségtelen, hogy az 1868. évi 44. t. cz. 23. §-a megengedi, hogy az ország minden polgára saját községéhez beadványait anyanyelvén nyújthassa be, mégis önként következik, hogy a törvény ezen intézkedésének intenciója az volt, hogy ez csak az ország azon polgáraitra értendő és érthető, kik az állam hivatalos nyelvét nem bírják, de az semmi esetre sem lehetett, hogy a hatósághoz a magyar ügyvédség egy tagja más, mint magyar nyelven adhasson be beadványokat. A magyar ügyvédek a magyar hatósághoz intézett beadványainak magyar nyelven való szerkesztése és benyújtása egyenesen kötelessége, a melyet panaszlott német nyelvű beadványával csúszatosan sértett meg, a miért is a magyar nyelvnek panaszlott által való tudatos mellőzése nemcsak kötelességszegést látszik megállapítani, hanem egyben a magyar államiság elleni oly tüntetést is, mely által a magyar ügyvédi kar tekintélyét sérti, panaszlottat pedig a tiszteletről és bizalomra méltatlanná teszi. Dr. Kremling e vádhatározat ellen felebbezett a Curiahoz. Jogász körökben nagy érdekléssel várják a Curia döntését.

A „Gross-Kikindaer Zeitung“ a hírhedt Korn A. alldéutsch agitátor hazaáruló bérencz lapja múlt vasárnapi számában a csatádi Lenau emlékről vezércikkkel, vékonykúkat sir és izgatja a svábokat, szidja a csatádi ünnepély rendező bizottságot, a miért nem az ő szája ize szerint való magyarellenes tüntetést csinált az ünnepélyből és hallgatott a magyar sajtó, különösen pedig a „Budapesti Hírlap“ szavára. Emlegeti a „B-i Hírlap“-ot, hogy „tapintatlanul gorombán ír, (mit jüdische Pressfreiheit) — mint szerinte mindig.“ — Tehetetlen dühében azonban leginkább neki ront Herczeg Ferencznek, a svabnak renegátnak és imígyen ír: „Wenn die Csataer, richtiger des Denkmal Komité, sich mit diesem Manne (Herczeg Ferencz) indentificirt, dann müssen wir Deutsche Ungarns uns schamroth von der Csataer Denkmalsache abwenden.“ Fenyegődzik Korn, hogy ha olyan lesz az ünnepély, mint a hogy azt a csatádiak tervezik, — akkor az ő lapjának olvasói adományait visszavonják, mert ők azt nem tűrhetik, hogy az „Ofenpeter verjudeten Literaturvereine“-k, a magyar „Juden Blätter“-ek irányítsák azt az ünnepélyt. „Latiatic feyleym mic vogmuc . . .“

Harczerü lövészet. Kedden vagyis f. hó 24-én reggeli 5 órától körülbelül déli 11 óráig a m. kir. verseczi 7. honvédgyalogezrednek

verseczen állomásozó 1-ső zászlóalj legénységével harczerü lövészet fog tartatni a nagy rétben lévő „Isolirungs Canal mentén. Figyelmettetjük tehát gazdáinkat, hogy a fentemlített hely közelében mezei munkálatokat a fentemlített időben végezni tilos.

A pángermán szerkesztő ügye. Mult kedden kezdődött meg Korn Artur ellen megindított sajtóper tárgyalása a szegedi esküdtzék előtt. A tárgyalás során a vádlott előadja, hogy csodálkozik azon, hogy az inkriminált közleményben izgatást látnak. A közvéleményben előfordul az a kifejezés, hogy a németeket piszkos ár veszi körül csak azt jelenti, hogy hitehagyott az, aki semmibe sem veszi anyanyelvét. Egyébként távol áll tőle az izgatás szándéka. Ezután a bíróság elrendelte a tanúk kihallgatását. Az első tanu, Breier Béla egy alkalommal jelen volt Nagy-Kikindán egy vendéglőben, a hol Korn lakomát adott száz vendégei tiszteletére. Korn ott egy pángermán felköszöntőt mondott. Tanu akkor még nem ismerte Kornt. Egy más alkalommal Korn bemutatkozott neki németül, ő magyarul válaszolt, mire Korn azt felelte: Hogy lehet valaki olyan gyalázatos? Erre tanu megverte Kornt. Második tanu Kaul Andrásné kereskedő neje elmondja, hogy Korn megtámadta azért, mert fiával magyarul beszélt, azt modván: Nem illik hogy német asszony magyar nyelvre oktassa ki gyermekét. Harmadik tanu Kiss Károly nagy-kikindai ügyvéd és szerkesztő fölemlíti, hogy egy Venczel Frigyes nevű kereskedő Korn izgatásainak hatása alatt megváltoztatta magyar cégfeliratát és helyette német feliratot alkalmazott. Kornnak nagy része van a brassói bank kikindai fiókjának megalapításában, ahol alkalmazást is kapott. Korn külföldről kap pénzeket, de kap Nagyszébenből is. A tanu ezt a nagy-kikindai kir. ügyészől tudja. Az újságját Korn ingyen küldi szét a lakosoknak. Korn izgatásainak hatása olyan Kikindán is, hogy még az ügyvédek között is szenvedélyes pángermán viták vannak napirenden a pörtárban. A következő tanu Parisol Lajos tanító azokról az állapotokról beszél, a melyek azelőtt uralkodtak és most is fennállanak. Régebben minden szülő örült, ha gyermeke jól tanult magyarul. Mióta Korn fellépett, ez teljesen megváltozott. A gyermekeket felizgatják, hogy magyarul ne tanuljanak. A következő tanu, Marx Tamás, szenthuberti tanító. A legények kinevetik az embert ha magyarul szólítják meg őket. Keseregnek, hogy a kormany megfosztani akarja őket legdrágább kincsüktől, a német nyelvtől; lesz még egyszer 48-as szabadságharc, akkor a magyarok ellen lesznek. A Dresdener Nachrichten-t ingyen kapják egy pár korcsmajukban, Schäffer Ferencz szenthuberti plébános arról beszél, hogy most, ha megszólít olyan embert, a ki tud magyarul, az németül felel. Urnapján a pángermánok nem akarták megengedni, hogy az unnepi sarakat földiszítsék. Tanu egy kovacsmeisterhez elüzent, hogy jöjjön valami igazitanivaló miatt, de ez azt felelte, hogy magyar embernek nem dolgozik. Felolvasták még Balázs Jenő szerkesztő eskü alatt tett vallomását, aki az előbbi tanuk állításait a maga részéről is megerősítette. Azután Winkler István kir. ügyész terjesztette elő vádbeszédét, amelyet az abban nyilvánuló igaz hazaszeretet miatt a hallgatóság lelkesen megéljenzett. Az ügyész a vádlott szigorú megbüntetését kért. Dr. Ehrlich Miklós védőbeszédében utal arra, hogy a vádlott apja magyar volt s csak fia nevelkedett Németországban. Erre a törvényszék egy kérdést terjesztett az esküdtek elé. Vétkes-e a vádlott abban, hogy „Gedenke, das du ein Deutscher bist“ czimü versben izgat

tott a magyar állam ellen? Az esküdtek 8 szavazattal igennel feleltek, mire a törvényszék a vádlottat 6 hónapi államfogházra ítélte. Korn Arthurt a nagy-kikindai törvényszék súlyos fogházbüntetéssel sújtotta. Ezuttal nem a magyar állameszmeellenes izgatásairól van szó. Kauczió nélküli politizálásért kéthavi fogházra és 400 korona pénzbüntetésre ítélte.

A Mindentudó. Ez a czime egy most megjelent munkának, melyről az a benyomásunk, hogy gazdag, érdekes és tanulságos tartalma szinte kétsételessé teszi, hogy mindenkinek, a kinek a kezébe kerül, kedvelt könyve lesz a „Mindentudó“. Főképpen a hölgyeknek lesz örömük benne, mert igen sok olyan kérdésre találnak benne megbízható, kimerítő választ, mely őket különösen érdekli. A Mindentudó ugyanis sok száz rövid cikkben részletesen tárgyalja mindazt, a mit az egészség megtartásáról, a gyermek ápolásáról, a szépség megővéséről, továbbá a háztartási és gazdasági teendőkről tudni minden nőnek hasznos és szükséges egészségügyi része hivatva van arra, hogy a közönségnek mai napság még igen hiányos higiénikus ismereteit nagy mértékben gazdagítsa. A csinosan kiállított könyv a Singer és Wolfner cég kiadásában jelent meg. Ára 3 korona.

Mint értesülünk, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank, ezen előzékenységeről általánosan ismert, előkelő fővárosi pénzüntézet ujabban jelzálogosztályt nyitott s ajánljuk mai számunkban megjelent idevonatkozó hirdetését különösen gazdaközönségünk figyelmébe.

Szerkesztői levelezés.

Lapunk szerkesztője tegnap édes anyja halalos ágyához Rimaszombatba utazott.

Nyiltér.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvoságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatra méltóbb csodaorvoság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvoságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi-orvosággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kika fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban szelemi kihengülésben, vagy kronikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hola megerősödés szükséges csodálatos eredménynyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alatt jelzett czimre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárholnag magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvoságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell czimezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne, Ind, Amerika. A levelek mindig bérmentesítendőek.

vastartalmú, tápláló és erősítő szer,
vérképző és idegerősítő,
kellemes ízű és könnyen emészthető.
Megkérdezheti orvosát.

➡ Kapható minden gyógyszerertárban. ➡

Versecki főraktár: Herczog József gyógyszerertára Verseck

1902. El. 5/7.

Hirdetmény.

A verseczi kir. járásbírósi és fogházi helyiségek fűtéséhez 1902 évi október hó 15-től 1903 évi április hó 15-ig terjedő időtartamban szükséges 1337 köbméter elsőminőségű cser- és bükkfa szállításának biztosítása érdekében 1902. évi július hó 5. napján délelőtti 10 órakor a verseczi kir. járásbírósi 4. sz. hivatali helyiségében versenytárgyalás fog tartatni.

A tüzelő anyag $\frac{1}{3}$ része 1902. október 1-ső, $\frac{2}{3}$ része pedig 1903. január hó 1-ső napjáig lesz szállítandó.

A kitűzött határidőig 200 kor. banatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatokat is lehet beadni.

A részletes feltételek a verseczi kir. bíróságnál (a 4. sz. hivatali helyiségében) a hivatali órak alatt megtudhatók.

Verseczen, a kir. járásbírósi 1902 évi június hó 17. napján.

A kir. járásbírósi vezetője.

Paulovics István
kir. ítélőbíró.

A legszebb és divatosabb csokrokat és koszorúkat

élő virágokból

szállít minden tájakra gyorsan és pontosan a cs. és kir. udvari virágszállító

Mühle Vilmos
Temesvár.

Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank

Budapest, V., Dorottya-utca 6. sz. saját ház.

Befizetett részvénytőke
30 millió korona.

A bank újabbán a

jelzálog üzletet

vette fel üzleti körébe.

Jelzálogkölcönöket engedélyez földbirtokokra

és városi nagy bérházakra saját kibocsátású 4 százalékos záloglevelek

alapján 20 éves, 30, 40, 50, 60, 65 és 70 éves törlesztésre a legelőnyösebb feltételek mellett.

A benyújtásokat a leggyorsabban bonyolítja le: minden megkeresést 48 óra alatt válaszában részesít.

A magyar kir. államvasutak gépgyárának lokomobil cséplőgép és „MILLENNIUM” aratógép gyártmányait a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetéssel, a GRAND PRIX-t nyerték.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körut 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GŐZCSÉPLŐ-KÉSZLETEIT,
14, 16 és 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILJAIT, és végre

„**Millennium**” legújabb szerkezetű fúkaszaló-, marokrakó és kévekötő aratógépeit,

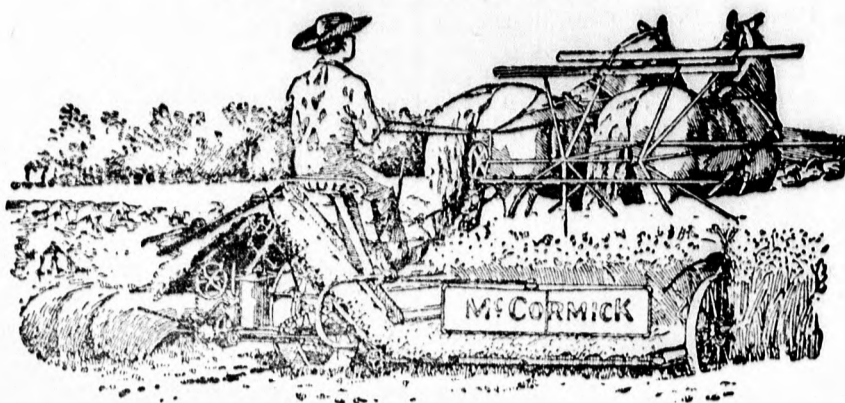
továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczei mezőgazdasági gépgyárában készült SACK-rendszerű acélöntésű ekefővel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselő: Singer és Palmer, Temesvár.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása Versecz.

McCormick Harvesting Machine-Company. (Chicago-i aratógépgyár.)

GRAND PRIX.

P Á R I S 1900-ban

Kévekötő aratógép,
Fúkaszalógép,
Köszőrükészülék

„Daisy” marokrakó aratógép,
Szenagyűjtő gereblye és
Kévekötőfonal

gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte!
Olcsó tartalékreszek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni:

VILLIAM J. STILLMAN
igazgató.

Évi termelés: **BUDAPEST,**
362000 gép. V. kerület, Váci-ut 30 szám.

Képviselőnk: Seidl Gyula Versecz.

Egyedül valódi angol

THIERRY-BALZSAM.

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

ICH DIEN

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-
Apotheke des
A. Thierry in Pregrada
bei
Rohitsch-Sauerbrunn.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ. Ez: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek minden kóros állapotában, enyhíti a hurutot, megszünteti a köpetet, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégebb bajokból is. 2. Kitérő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a lázakat. 4. Meglepően gyógyítja a máj, a gyomor, s a bélbetegségeket, különösen a gyomor, szélgyöcsöket és tagragadásokat. 5. Széliden mozdtítja elő a székeltést s a vér tisztulását, megtisztítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájróhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűfögést, a száznak s a gyomornak hűzét. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbáncz, kiütés varak, megfagyott s megegetett tagokra ruh, fekély s bőrduzzadás és repedés stb. esetében, megszünteti a fejtájtást, zúgást, szaggatást, köszvényt, fülfájalmat stb. Vigyázzunk tehát mindig ezen fenti zöld apacza-védjegyre! Hamisításól legjobban megóv az, ha közvetlenül tőlem gyarámból rendelnek. A szétküldés csakis eredeti szab. cartonokban történik, melyekben 12 kicsiny vagy 6 dupla üveg foglaltatik. Ausztria-Magyarország minden postaállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona, Bosznia és Herzegovina részére 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona és 60 fillér; kevesebb mint 12 kis vagy 6 dupla üveg nem küldetik széjjel.

Szétküldés csak előrefizetés vagy az összeg utánvétele mellett.

Miért szenved ön? mikor mindenféle sebtől, ha még oly régi keletű is könnyen, fájdalom nélkül megszabadulhat, operáció sem kell, ha Thierry gyógyszerész egyedül valódi

Centifolium-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen.

A valódi centifolium-kenőcs alkalmazható a gyermekgyásak rossz természetű mellbajainál, szoptatók mellkeményedése, a tej elapadásának, az orbánczok esetében, továbbá mindenféle régi sebek, láb- és csontnyílások, sebek, foltások, dagadt lábak, s csontvesztések, vágás, szúrás, lőés és ütés által előidézt sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szalka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál mindenféle daganat, kinővés, kepződmény, karbunkulus és ráknaál; végre pokolvar, körömfereg, körömgülés, a lábnaak járás közben történt kibelesése, fagyás és égés okozta sebek, a beteg és gyermek fekvés általi kibelesése, torokdaganat, meggyült vér, fülzuga stb. stb. esetében. Két adaggal kevesebb nem szállítatik; a szállítás kizárólag az összeg előre küldése mellett eszközöltek. Két tegely csomagolással postai szállítási díjjal együtt 3 korona 50 fillér. Számos bizonyítvány rendelkezésre áll. Arra kérek mindenkit, hogy óvakodjék a határelküli hamisítások vesésétől s arra ügyeljen, hogy a tegelybe ne van-e a fenti védjegyet és szöveget: Thierry (A.) LIMITED gyógytára az „Orangyalhoz” Pregradában, egetve.

E két gyógyszerében felismerhetetlen szer, sohasem romlik el, ellenben minél régebb lesz, annál értékesebb és hatékonyabb, és nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megkereséséig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosán ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénz dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert, jó, olcsó, megbízható amellet teljesen ártatlan, világűrű szernel, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. A hol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és cizmezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész LIMITED Orangyal-gyógyszertára, Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapest: Török J. gyógyszerész; Zágrábban: Mittellach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerész.